

1. Zdroje údajů

- **Osoby samostatně výdělečně činné**

Segment malého a středního podnikání a jeho vývoj lze popsat několika způsoby. V následujícím textu je v tomto smyslu ústředním pojmem osoba samostatně výdělečně činná, resp. fyzická osoba-podnikatel¹. Jedná se o osoby, které vykonávají výdělečnou činnost samostatně, tj. vlastním jménem a na vlastní účet. Právní úprava této formy podnikání vznikala počátkem 90. let a proces jejího vzniku byl poznamenán mj. i tím, že v Československu, na rozdíl od sousedních zemí, bylo soukromé podnikání velmi řídkým jevem.

- **Registr ekonomických subjektů**

Základním zdrojem informací o vývoji počtu fyzických osob-podnikatelů a jejich struktury je v této studii Registr ekonomických subjektů. Jedná se o veřejně dostupný registr, který spravuje Český statistický úřad. Registr se pravidelně aktualizuje podle údajů z obchodních a jiných rejstříků, živnostenských úřadů a z dalších zdrojů, a to na základě zákona o státní statistické službě. Je úplným seznamem ekonomických subjektů – právnických osob, organizačních složek státu a fyzických osob s postavením podnikatele².

- **Další zdroje**

Česká správa sociálního zabezpečení poskytuje údaje o počtu osob samostatně výdělečně činných, které v daném období zaplatily příspěvky na sociální zabezpečení.

Od Ministerstva financí získává Registr ekonomických subjektů informace o fyzických osobách-podnikatelích, kteří za příslušný rok podali daňové přiznání (daň z příjmů a daň z přidané hodnoty).

Kromě těchto zdrojů informací lze k analýze vývoje malého a středního podnikání využívat i další zdroje. Jedná se především o Výběrové šetření pracovních sil a další statistická zjišťování.

Základní údaje o počtech fyzických osob-podnikatelů poskytuje i EUROSTAT, a to tak, aby zde uváděné údaje byly mezinárodně porovnatelné.

Existuje také Administrativní registr ekonomických subjektů, za který odpovídá Ministerstvo financí. Jeho účelem je zpřístupnit údaje, které mají pouze informační charakter, ze systémů pro vedení registrů a evidencí státní správy o ekonomických subjektech.

¹ Oba pojmy nejsou úplně totožné. Z hlediska této statě však rozdíly nejsou významné.

² Údaje uváděné dále o právnických osobách zahrnují i organizační složky státu, a všechny typy právnických osob obecně založených za jiným účelem než podnikání (např. občanská sdružení, politické strany, církevní organizace).